

H A D I L A P.

Magos pártolásra tanálván Lapunk, Honunk' lelkes híjai és Leányinál; hetenként kétszer adjuk, mikor csak a' had gyakorlat engedi. —

Protistálok.

Mi olta Ezeredesné lettem, teljességgel nem tudom lerázni magamról azt a' sok „aláz szolgálja, csokolom kezeit köszönéseket, 's Nagysád cimezéseket.“ Istennek hála sok jó embereink vannak, mert sokan látogatnak meg. Én nem tudom, de azt mondják, hogy: látogatóink közül, az edgyik Hadnagy, a' másik Százados, a' harmadik Örnagy akar lenni, a' negyedik érdem csillagot akar nyerni; az ötödik, Férjemtől rendeletet ohajtana 's májklizozni arra, hogy: valahogy, ez, vagy amaz volt Jobbágját Telkeről uccára dobhassa. —

De ezzel nekem semmi bajom; hanem, nem vagyok képes továbbrais ülni azt, hogy: látogatóink közül sokan, amugy, Ásiai szerecsen rabszolgák modjára ügyesen neki görbedve, 's előttem magokat mély aláza-
tos sa Jankok-ként bajtogatva; így köszönnek nekem: „Aláz szolgálja. Csokolom kezeit Nagysádnak.“

En becsületemre eleget mondtam eddig elé: az Isten meg fizeti, ne mondják nekem ugy: „aláz szolgálja; hanem: „Isten áldja.“ és ne mondják ugy: „Nagysád“; hanem: „Ön, kegyed. Asszonyom. Asszony-ság. Ezeredesné asszony;“ hiszem unio van.

De, mind hijában. A' hizelgés, egyszer be tanult mesterségét nem oljan könnyen vetkezi le; ép azért, még [mind e' mái napig, az az átkozott Nagysád, kísértetként subog köntösöm után. Teljes akaratom daccárais egészen el lökni nem tudám magamtól. —

Kéntelen vagyok tehát hirlapilag tudatni önökkel Polgárok! hogy: egy républikánus nemzet' kebelében, miljen a' Magyar is, rang fokozatok nem létezhetnek. Az összes nemzet, egy hosszu lanc, meljnek csak első szeme a' kormányzó; de, nem a' nép láncozattól külön vált Brillíant. Így áll a' dolog a' hon' Leányival is. Mire való hát az a' Tekéns, Méltás, és Nágytsát brillíant Cim? én érteni nem tudom; 's hogy miért tűznek ilj cégéereket önök nevünk' elébe; ezt meg fogni képes nem vagyok. Én részemről, ilj füz babérokat, meljek csak tiszta nevem arany tángyérra vetnek homáj árnyat, szabad Honom' egyetlen szabad polgárától is soha el nem fogadok.

Nagysád valék én is a' kirájság rab szolgálai korában. Most el borzadok ha emlékezem, a' pöllök ama rém szakától, 's csak azért, mert Ezeredesné vagyok, semmi egyéb nem vagyok, mint szeretett Hazám egyszerű polgár nője, és ha valaki e' néven szollit, ha azt mondja nekem: „Ön tisztelt polgárnő!“ olj magosan büszke vagyok; mint csillag mellett repülő büszke sas.

Es most föl hívom önököt szabad Hazám' lelkes Hölgyei! vessék meg önök az üres Cimezéseket, és egy görbe tekintettel nézék büszkén a' hizelgő gyáva Cimezőket. A' különbféle Cimek el szaggattyák egymástól a' szilárdul egybe forni kellettő Honleányi kebleket. A' Cimck kora lejárt. Armány szötte vala ezt bé közinkbe azért, hogy hány Honleány van, annyi különvál

Nemzet legyünk; most pedig egybe olvadásra van leg nagyobb szükség. Csak sziklaként össze forrott Honfiai és Honleányi karok teremhetnek életet a' honnak, 's életet nekünk. Ovakodjanak hát innepéljésen a' Cim cégérektől.

Én, részemről, minden „*aláz szolgálja, Csokolom kezét, Téns, Méltóság és Nagycsás*“ Cimezetések ellen, határozottan protisztálok.

Benkő Poli,
Ezeredes Gál Sándor' nője.

Az ellenség bé tört hazánkba Tömösön.

Urnapiján a' Brassói ut vonalon eső Tömösi vám szoroson kívül, a' *Prédiál* tetőn meg támadták a' Muszka kozákok elő őr-ségünköt de akkor a' miéink, a' kozákokot rutul el kazupolták. Nagy erőt gyűjtöttek tehát össze, és Junius 19-én újra meg támodták, a' miéinket; ekkoris, borzaszto rohammal, neki szaladván lelkes Honvédeink, rettenetesen vissza verték az ellenséget. Junius 20-án a' miéink támodták meg ökö; de Pukhner, Urbán, Hájdté, 's egy csomo Muszka, öszvesen mintegy 10 ezer ellenség, igen sok ágyukkal, annyira meg támodták csupa 1,200 emberből álló kicsiny Táborunkot, hogy: lehetetlen volt vissza nem huzodniok.

A' Csata, a' leg nagyobb el szántsággal fojt. Honvédeink, úgy vágták Pukhneréket mint a' tor'sát. A' Svalisér, Dragonyos, Kozák és Muszka úgy hever meg halva a' Hegy oldalán, mint aratás után a' kéve. De, ellent állani, lehetetlen volt, mert az ellenségnek még a' Lovassága is kimászott a' hegyek' oldalaira, és onnan lödözött a' miéinkre; a' gyalogság pedig 10-szer rohanta meg szuronnal kicsiny táborunkot, s ezt ki állani lehetetlen volt, ha csak mindegyig ott nem akart el veszni; tehát az ellenség bé jött Brassó alá. Nagy Dani őrnagy 600 ad magával felment a' felleg várba, 's onnan döngeti le a' goljo galuskákat Pukhneréknek. A' szászok ki izentek Pukhnernek, hogy: nem bocsátják bé a'

városba, 's a' vár kapukot bé zárták. Megcsalta tehát a' vén ördögöt a' remény, mert nem tanált rokonszenve, a' szász atyafiaknál, és így kívül a' városon ugarol táborával a' vén Farkas.

Ugy haljuk, hogy: Pukhner a' Török nem szenvedte meg tovább Orah országba, 's ezért volt kentelen bé jöni, 's a' Muszka, mint jó sogorát, el kísérte, de azzal vissza is ment. És most mi leszz ebből? Az, hogy: a' Török az egész Pukhner táborát szépen kezünkre jádotta; mert Háromszék 10 ezer lelkes fija fegyverrel, cséppel, lánésával és fejszével Gál Sándor vezetése alatt oldalba, a' Törösvári őrsereg háta, Bem fogaras felől 15 ezerezzel szembe támodják meg egyszerre, és természetesen, az egész Tábor el fogják, a' más világra küldik, 's mű Csikiakul requiemet tartunk fölöttök.

Nehogy hát kétségbe essenek az Istenért. Hiszem az egész Bolog a' Bem politikája, hogy: nekeljen anyit strásálni a' hegyeken. Bujjanak elé a' goc alol, alakuljanak sietve Nemzet őr-ségi zászló aljakká. Kegyelmeteket, mint hogy puskájok nincs, nem viszik goljobis eleibe, hanem kötelességök a' lessz, hogy a' hol rendelést kapnak, a' Hidakot el bontják, az utakat borona fákkal bé rakják, véd sáncokat ásnak, lármáznak, 's az ellenséget meg rettentik, 's mikor fut az ellenség csépjeikkel amugy Istenesen meg zsupolják. Fejszére, lánésára, botra, csépre hát Székeljek! Talpra áljon minden! Elé a' kereszties háboruval Tisztelendő Urak ki most elé nem áll akasztófára való haza áruló! Szerk.

Beteg vitézeink' számukra alakitcsunk Nő egy letet Csikban.

A' Páratlan kormányzó nő' iránytadó lelkes szozata, szét hangzék Magyar hon' dombjain, 's téerein, és a' mint sejdíteni lehetett, nem üresen, mert magos bérc ormaink föl hívását Kossuthnének, viszhangzották. Nő egy letet alakultak egymásra, ki-tü-

ki tűzve magok... öl adatul a' beteg vi-
tézék' ápolását.

És most kérdlek bércék apja ösz Hargi-
ta! vissza zengédé ezen föl hívást Csik
vármegye Hölgyeinek fölbe? és ha vi-
sza, miért nem enyhülhet bár egyetlen
beteg Harefi, Hölgyeink' szeliden ápolgato
gyengéd karjaikon? miért nincs beteg á-
polo intézet körünkben? Hiszen körünk-
ben is vagynak harc edzett vitézek, kik
amaz oriási havasokon, hősies el szántság-
gal szegzik mellököt a' szolgaság' zsoldos-
sai szuronyainak, hogy: ti palotáitokban
's kunyhóitokban, csendesén kéjeleghesse-
tek miho örömeik között.

Vannak kórházaink, hol beteg vitézeink,
el vesztett életerejököt várják nehéz fáj-
dalmak közt vissza adatni, Isten kegyéből,
az orvosok' munkás kezeiktől, és epedve
várnak egy báj alaku hölgyet; kinek rész-
vétet lehellő szelid tekintete is élet erőt
önt az elbágyadott tagokba, hogy a' gyógy-
szer miatt túl keseredett száját enyhíesse,
vagy egy rongyot nyujtson, meljel sebét
bé fedezze.

Oh ha volna dörgő hangom, mint az
égnek, föl rázni titeket a' feledés suljos-
álmából, 's át vezetni oljkor oljkor a' kor-
házak' küszöbén, szerencsés volnék; de hi-
szen néktek e' nem szükséges. A' Székej
nő szívének gyenge rétegein a' közjorai
föl hívás' egyszerű szavai is át szokta hatni.

Föl hát Hon leányok! és azon ön tudat'
érzeténél fogva, hogy: ha nem közvetlen
is de közvetett tényezői lehettek, sőt kell
lennetek szentséges ügyünk' diadalának,
lépjetek ki a' tett' mezejére. Legyetek
Maurer Mihájné lelkes polgár nőnek ve-
téj társai, és akkor el mondhatja édes a-
nyánk a' Hon rollatok, hogy: vészes nap-
jaiban, - midőn szentségtelen kezek szag-
gáták ártatlan köntössét, - hálátlan Leányi
nem valátok. Tegyetek a' szent célra mit
tehettek, hogy: szégyenüljenek meg azon
gyáva, férfi nevet bitorló naplopok, kikre,
mint a' multkor egy Székej Honvéd meg
jegyzé, még Isten se néz kiktől, havolná-

nak fölösleges villámai, örömost el venné
azon cudar életet, meljet gyávaságuk ál-
tal meg fertőztettek.

Tudjátok meg, hogy: most sántának,
most csonkának meg kell tenni haza iránti
kötelességét, és csak Tivolnátok, kik ezen
el engedhetlen kötelesség alol magatokat
kivonnátok?

Nem. Ti, *Beteg ápoló nő egyület* fogtok
alkotni sietve, meljnek irány adoji lesznek
Benkő Lajos nő, a' derék Ezeredesné édes
anyja, és a' magos lelkületű, 's szánalom-
mal teljes keblű *Ezeredesné* maga. Lelke-
süljetez föl szép Hölgyek, 's lelkesültség-
teket Isten érlelje valodi tetté három na-
pok alatt.

Both Ferencz. örmester.

Oszlopot Bemnek.

Sokszor emelt már a' gyáva hizeleges az
érdemteleneknek büszke Mauzoleumot.

Kolosvár piacán most is ott áll a' jog
bitorló **1-ső** Ferenc' emlék köve: mit a'
fejedelmi kegy vadászás fekete lelke álli-
tott föl csak azért, hogy a' közteher vi-
seléstől, kutyabőrével mentesüljön a' gyáva
kegy vadász. —

A' népkertben is magosan áll egy oszlop,
emlékére annak, hogy: **1-ső** Ferenc'nő.
azon a' heljen ült volt le, míg egy kon-
siliáriusi süveg, felséges papucsát a' har-
mattól megtörlé.

Zsasznokok emlékei ezek miken népátok
sulja nehezül.

Polgárok! emeljünk oszlopot mü is; de
nem gyáván hizelegve érdemtelennek; ha-
nem nemes keblüleg, a' szeplőtlen érdem-
nek. Mü ugy hisszük szentebb érdem soha
nem követelte azt, mint a' Bem altábor-
nagyé.

Emeljünk hát oszlopot Erdéj meg válto-
jának a' szabadság', Europa szerte híres
bajnokának. - Ércből, márványból, vagy
gránitból, az mind egy, csak hogy: szent
kegyelet halmozta fillérekből emelkedjék-
föl, melj előtt a' késő maradék tisztelettel

hajoljon meg. — És ha majd a' bajnok' égi része, el hagyandja földi sátorát; az utokor' hála könye gyémánt gyöngyei pördülnek alá a' néma szobron. Állítsuk ezt, a' nagy magyarhon' keleti szélébe, Csik Szeredába, hogy: Eszak' vad zsarnokát a' mivelte Europa meg támadásától, néma tekintetével is vissza rettenesse. — Honvéd legyen ő ott ezereken át, 's örök talizmányja a' magyar nemzetnek, valahányszor fegyvert ragad a' szent szabadság védelmére.

Leikes hazánkba *Kozma Gábor*, már kedves kötelességünké is tette 100 ezüst forintok' kezünkbe adásával az aláírási ívet meg nyitadni 's szerkeztőségünkénél innen Csikből többen is ajánlották magukat e' szent célra adakozandók. Ohajtjuk hogy ezen főn nevezett leikes hazafi példája mentől több követőkre találjon.

E' perctől fogva tehát, meg nyitjuk az aláírási ívet, olj formán, hogy: az utolsó fillerről is számadolni kötelességünknek ismerjük; 's az adakozni szándékozók, mivel szerkeztőségünk hivatalos foglalkozásai miatt nem mindig lehet honn.- tisztelettel föl hívatnak, a' Csik Szeredai posta hivatalnál tenni le adományukat.

Szerkeztőség.

Kebli tudósítások.

Ezeredes Gál Sándor úgy nyilatkozik, hogy az oláhokból zászlóaljzat alakítani nem lehet; mert mind ei szöknek, Csik Gyergyó és Udvarhely székéből 6 zászló alj alakult: mindenik áll 1000 emberből. Maros szék kormánybiztosa pedig nem engedí az alakulást, Törvény igaz hogy nem kötelezi; de hogy Maros szék is alakuljon, a' hon meg kívánja Dobozi uramtól.

Gál Sándor miolta a' kormányt átvette a' székely népből kivévén Maros és Aranyos székét 25 ezer hon és határvédet állított ki; 70 álgyut öntetett és szereltetett

föl; tüzerekkel, lovakkal és löporral latott el. A' hadügyminister Mészáros be tiltotta volt az álgyu öntést, 's a' székely föld védelmére küldött volt hármat. fuj be sok.

A' Csiki asszonyok olj lelkesek, hogy tavasztól fogva 2000 embert látnak el naponként kenyérrel.

Ohajtanok, hogy némelj tábla bíró féle (tehát nagy hasu és farkas bőr bundás) urak ne huzzanak ujjat a' katonákkal, mert veszedelmes egy dolog fejlődhetik ki belőle. Ajánljuk az öszve simulást anyival is inkább, mivel katona és polgár egy jelentésű szók.

A' kórház nem sokára 62 beteg számára halott és bonc szobákkal, föl fog épülni.

Büdös követ, mi nélkülözhetlen a' löporhoz, gyártatja az ezeredes a' torjai büdösben. Salétrom gyár van 1. 's még készülőben van 4. Anyi lesz a' löpor, hogy Erdély minden szikiáit Olmücbé lehet vettetni folyo hon 1848 vonult be a' mozgo honvéd zászló alj. és a' Kossuth lovasság Haromszékre.

Sturza Moldváboli meg szökésének már és üdvös eredményjét tapasztaljuk; mert az általa el zárt közle kedés meg nyílt. 's 10 nap alatt több mint 5000 véka gabonát szállítottak honunkba. Mi tehát gabonát, és szarvas marhat kapunk a' moldváiak pedig pénzt még pedig honnit zsebelnek.

Tölgyes mellett fojván a' beszterce vize nagyba megy a' tutajozás bé Moldvába. Szőresei Százados beszélgettett egy Oláhhval arról, hogy mit adnak egy tutajért? Az Oláh mond, „Uram te Tiszt vagy, hogy van hogy te nekem szollasz“? A' Százados mondá: mi szollunk a' szegény embernek is, 's az Oláh így szollott, tudjuk uram mert nálatok nincsenek jobbágyok, 's föl sohajtott: mikor lesz így nálunk is.